

Francesc Ma March Juncosa

L'adéu a un artista

Records al voltant d'Antoni Tàpies i el bimil·lenari

Quan vam pensar en els actes a programar per celebrar el bimil·lenari de la ciutat, l'any 1985, es va decidir, entre altres, editar un cartell commemoratiu, seguint la tradició de celebracions destacades. Agosrats, ens vam decidir a demanar a Antoni Tàpies si volia participar en aquest projecte. Com a regidor de Cultura de l'Ajuntament, em vaig posar en contacte amb ell, i vaig ser atès primer per Teresa Barba, la seva esposa. Ella va acollir la idea amb entusiasme, va dir-me que hi parlaria, i va convidar-me a telefonar-lo passats uns dies. Així ho vaig fer, i amb sorpresa Tàpies va citar-me a casa seva, l'estudi habitatge del carrer Saragossa del barri del Putxet, important obra de J. A. Coderch. Allà em van rebre, junt amb la Teresa, senzills, afectuosos, i agraint l'entrega d'uns petits obsequis de la ciutat, entre els quals una caixa de pastissos i un llibre sobre Tortosa. Mostrent interès pel nostre encàrrec, va dir-me que m'esperés i es va retirar un moment. Acte seguit apareixia amb l'original del cartell a la mà, insistint que estava content que li ho haguéssim demanat i que regalava l'obra a la ciutat, era la seva

contribució a la celebració. Certament, va ser un moment emocionant per a mi. El cartell es caracteritza per la gran T (de Tàpies i de Tortosa) i les quatre barres roges de sang. Va explicar-me què coneixia de Tortosa i que, com a antic estudiant de dret a la Universitat de Barcelona que havia estat, i fill d'advocat, era coneixedor de la gran importància del llibre de les *Costums de Tortosa*, i el citava al cartell. Com a contrapunt a la mirada al passat, va incloure-hi l'escut de la ciutat fent-ne sortir unes fletxes amb la inscripció *Cap al futur* i els 2.000 anys que amb el seu traç es convertien en 2.000.000.

Del cartell se'n feren dos edicions; una de litogràfica, amb un tiratge de 200 exemplars numerats i 5 HC (*hors commerce*), i una altra del cartell pròpiament, amb l'afegit del text anunciador i el

logotip de la celebració. Tots els exemplars foren editats als tallers d'Edicions La Polígrafa SA de Barcelona, amb qui habitualment treballava Antoni Tàpies, i el director gerent del qual va dir-me que era fill de les Terres

de l'Ebre, concretament de Tivissa.

Al cap d'unes setmanes les cartelleres lluien el cartell anunciant el bimil·lenari; les T de Tortosa i de Tàpies, envaiien els espais de la ciutat. Fou una imatge agraïda, que durant aquell bienni s'usà en molts llocs i esdeveniments. Se'n van editar postals i va ser, per exemple, la coberta d'un fullet dedicat a la pinacoteca municipal, amb la intenció de fer accessible la col·lecció pictòrica conservada a l'edifici de l'ajuntament, amb obres de Mauri, Gimeno, Arasa, Escoda, Benet, Equipo Crónica, etc.

Anys després, el 2007, s'inaugurà a la Fundació

Tàpies la mostra *Els cartells de Tàpies i l'esfera pública*, on es feia un recorregut per la seva producció cartellista, amb obres dedicades al PSUC, l'Assemblea de Catalunya, No Central Nuclear (per l'Ajuntament de Ginestar), Congrés de Cultura Catalana, Mestres per Bòsnia, Plataforma per la Llengua, Campanya de Justícia i Pau i Pax Christi per l'abolició de la pena de mort, etc., on es mostra clarament el compromís de l'artista amb el país i la seva gent. El cartell del bimil·lenari és recollit amb el número 160 al catàleg publicat aleshores. L'edició litogràfica havia aparegut ja l'any 2002 al III volum del catàleg d'obra gràfica de Tàpies, a càrrec de M. Galfetti i N. Homs, amb el número 1.030. Com a dada curiosa, exemplars del cartell figuren avui a la venda a la botiga de la fundació de l'artista.

L'obra original actualment és penjada al despatx de l'alcaldia, i quan el nou museu municipal sigui una realitat, potser seria el moment de traslladar-la-hi, per fer-la més accessible al públic i a la vegada garantir-ne la conservació, per quedar així com a record d'un capítol de la història recent de la nostra ciutat.

